

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านโนนสัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ข้าราชการครู จำนวน 5 คน นักเรียน จำนวน 46 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 39 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 100 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Approach) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อค้นหาสภาพและกระบวนการการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ พร้อมด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครบถ้วน ผู้วิจัยมุ่งศึกษากระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ การพัฒนาและการส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ตามมาตรฐานที่ 5 ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารรวมทั้งการสำรวจชุมชน และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ครู นักเรียน และบุคคลในชุมชน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ระยะเวลาที่ 1 การศึกษาการดำเนินงานการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ระยะเวลาที่ 2 การวางแผนการบริหาร

3. ระยะเวลาที่ 3 การดำเนินการบริหาร

4. ระยะเวลาที่ 4 การประเมินผลการบริหาร

1. ระยะเวลาที่ 1 การศึกษาการดำเนินงานการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีวิธีดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ของ สมศ.

และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 สัมภาษณ์บุคคล เพื่อเอาปัญหามาดำเนินการแก้ไขการบริหารที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 การสอบถามและสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนในเรื่องความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ต้องการศึกษา

1.4 การสนทนากลุ่ม (FGD) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความคิด ความเข้าใจ ในหัวข้อที่ตั้งไว้จากการสนทนาในกลุ่มนั้นๆ เพื่อให้ได้จุดเน้นในการพัฒนาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552

2. ระยะเวลาที่ 2 การวางแผนการบริหาร

2.1 จากการสนทนากลุ่ม (FGD) เพื่อรับทราบสภาพการดำเนินงานการบริหาร เพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แล้วร่วมกันกำหนดแนวทางวางแผนการบริหาร

2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 ประชุมแบบมีส่วนร่วมร่วมกับคณะครูในโรงเรียน เพื่อร่วมกันร่วมกันวางแผนระบบการทำงานของโรงเรียนทั้งหมด และปรับปรุงแผนการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้

2.4 นำแผนแจ้งที่ประชุมคณะครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทราบและดำเนินการต่อไป

3. ระยะที่ 3 การดำเนินการบริหาร

ดำเนินการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม และจัดให้มีระบบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยใช้หลักการบริหารตามวงจรคุณภาพ คือ PDCA (Plan – Do – Check – Act) โดยดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552

4. ระยะที่ 4 การประเมินผลการบริหาร

จัดประชุมคณะครูและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปผลและร่วมกันวิพากษ์ การดำเนินการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำเสนอผลงานที่เกิดจากการบริหาร และจัดทำรายงานผลการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องมือในการวิจัย 4 ชนิด ได้แก่

- 1.1 แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด
- 1.2 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด
- 1.3 แบบสังเกต จำนวน 1 ชุด
- 1.4 สานทนากลุ่ม (Focus Group)

2. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย นำเสนอ ดังนี้

2.1 แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสำรวจและสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูผู้สอน และคุณลักษณะที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน อันเป็นผลเนื่องมาจากการปฏิรูปการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร และครูผู้สอน เป็นแบบสอบถาม
มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสอบถามเกี่ยวกับการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูป
การเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้คือ

5 คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3 คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากนั้นนำคะแนนมาแบ่งเป็นระดับการปฏิบัติ 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ระดับ
การปฏิบัติ ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

2.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นแบบมีโครงสร้างใช้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหาร
เพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีส่วนประกอบ 2 ส่วน

2.2.1 ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

2.2.2 ส่วนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์สภาพจริงของครูเกี่ยวกับการบริหาร
เพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ใช้บันทึกสิ่งพบเห็นขณะที่
สังเกต นำเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไข

2.3 แบบสังเกต เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน ปฏิบัติ
กระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

2.4 การสนทนากลุ่ม เป็นการสนทนากลุ่มตามความเป็นจริงที่เกี่ยวกับการบริหารเพื่อ
ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้าน
โนนสัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3

3. วิธีสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือ และได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือแต่ละชนิดดังนี้

3.1 แบบสอบถาม

3.1.1 ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม

3.1.2 จัดทำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา คือ ดร.ธีระวัฒน์ เข็มแสง และ ดร.ศักดิ์พงศ์ หอมหวล

3.1.3 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญกรวิจัย จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ให้สอดคล้องกับกระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต. ดร.อรรณู ชูยกระเดื่อง อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและประเมินผล
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัญญา บุรีรัตน์ วุฒิการศึกษา อาจารย์ประจำภาควิชา หลักสูตร สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เชี่ยวชาญทางด้านภาษา
- 3) อาจารย์อนุสรณ์ ภูสินแก่น อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เชี่ยวชาญทางด้านการบริหาร
- 4) นายเชาวฤทธิ์ จันทร์ศรีศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 3 เชี่ยวชาญทางด้านนิเทศ กำกับติดตาม
- 5) นายสมหมาย โมฆรัตน์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 3 เชี่ยวชาญทางด้านบริหารการศึกษา

3.1.5 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปจัดพิมพ์เป็นฉบับ สัมบูรณ์ นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2 แบบสัมภาษณ์

3.2.1 ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดโครงสร้างแบบสัมภาษณ์

3.2.2 จัดทำร่างแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษา คือ ดร.ธีระวัฒน์ เข็มแสง และ ดร.ศักดิ์พงศ์ หอมหวล

3.2.3 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญการวิจัยตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา รูปแบบและการใช้ภาษาจากนั้นจึงเสนอแบบสัมภาษณ์ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจึงนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ชุดเดิมกับข้อ 3.1.4 เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของคำถามกับการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.3 แบบสังเกต

3.3.1 ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดประเด็นของการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่จำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกต

3.3.2 จัดทำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา คือ ดร.ธีระวัฒน์ เข็มแสง และ ดร.ศักดิ์พงศ์ หอมหวล

3.3.3 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.3.4 นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา การใช้ภาษา ความสอดคล้องของประเด็นการสังเกตกับกระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสังเกตตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูล

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และประเด็นการสนทนากลุ่ม ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เป็นผู้ตรวจสอบความตรงเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ หลังการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4.2 การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ จำนวน 2 ชุด ไปทดลองกับผู้บริหาร จำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 10 คน นักเรียนจำนวน 40 คน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน โรงเรียนบ้านแพง ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับโรงเรียนบ้านโนนสัง และนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 96) โดยมีค่าความเชื่อมั่นดังนี้

4.2.1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสำรวจและสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการบริหาร เพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.82

4.2.2 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน เพื่อสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของ ครูผู้สอน และคุณลักษณะที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน อันเป็นผลเนื่องมาจากการปฏิรูปการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.80

4.2.3 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร และครูผู้สอน เพื่อสอบถามเกี่ยวกับการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะเวลาในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ระหว่างเดือนมิถุนายน 2552 ถึง กันยายน 2552

ตารางที่ 3 ปฏิทินการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	ระยะเวลา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	มิ.ย. ถึง ก.ค.52	1. ผู้บริหาร 2. ครูผู้สอน 3. นักเรียน 4. ผู้ปกครอง 5. คณะกรรมการสถานศึกษา	1. แบบสอบถาม 2. แบบสัมภาษณ์ 3. แบบสังเกต 4. สทนากลุ่ม (Focus Group)	1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร 2. สัมภาษณ์ 3. สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้บริหาร ครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การบริหารเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) - ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

วัตถุประสงค์ ของการวิจัย	ระยะเวลา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	วิธีการ เก็บรวบรวม ข้อมูล	การวิเคราะห์ ข้อมูล
เพื่อศึกษา กระบวนการ บริหารเพื่อ ส่งเสริม การปฏิรูป การเรียนรู้ โดยใช้หลัก ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	ก.ค.52 ถึง ก.ย. 52	1. ผู้บริหาร 2. ครูผู้สอน 3. นักเรียน 4. ผู้ ปกครอง นักเรียน 5. คณะ กรรมการ สถานศึกษา	1. แบบ สอบถาม 2. แบบ สัมภาษณ์ 3. แบบ สังเกต 4. สทนากลุ่ม (Focus Group)	4. การสนทนา กลุ่ม (Focus group discussion) เพื่อค้นหา ปัญหาและ แนวทาง พัฒนาการ บริหาร เพื่อส่งเสริม การปฏิรูป การเรียนรู้โดย ใช้ หลักปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง การบริหาร เพื่อส่งเสริม การปฏิรูป การเรียนรู้ โดยใช้หลัก ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	วิเคราะห์ - ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) - ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)

การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดกระทำกับข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการพรรณนาเชิงเนื้อหา และเปรียบเทียบ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล ได้แยกข้อมูลออกเป็นตาราง และเปรียบเทียบเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของข้อมูล ตามมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

1.3 เกณฑ์การวิเคราะห์แบบสอบถาม (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้คือ

5 คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3 คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากนั้นนำคะแนนมาแบ่งเป็นระดับการปฏิบัติ 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ การแปลผล ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

2. การจัดกระทำกับข้อมูล

2.1 การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือการพิสูจน์ว่าข้อมูล ที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ วิธีตรวจสอบแหล่งข้อมูล แหล่งที่จะตรวจสอบ ได้แก่ แหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคล แหล่งเวลา หมายถึงว่า ถ้าข้อมูลต่างเวลากัน จะเหมือนกันหรือไม่ แหล่งสถานที่ หมายถึงว่า ถ้าข้อมูลต่างสถานที่กันจะเหมือนกันหรือไม่ แหล่งบุคคล หมายถึงว่า ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่

2.2 การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation)

คือการใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต่างกันเพื่อ รวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้วิธีสังเกตควบคู่กับการซักถามพร้อมกันนั้นก็ศึกษาข้อมูลจากแหล่งเอกสารประกอบด้วย เมื่อได้ตรวจสอบด้วยวิธีการดังกล่าวแล้ว ได้ข้อมูลเหมือนเดิมแสดงว่า ข้อมูลมีความแม่นยำ (Validity) และมีความเชื่อถือได้ (Reliability)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน ได้แก่

ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (สมนึก กัททิยธนี. 2541 : 238)

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	f	แทน	ความถี่ของคะแนนแต่ละตัว
	fX	แทน	ผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน
	$\sum fX$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้
(สมนึก กัททิยธนี. 2541 : 251)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนสมาชิกในแต่ละกลุ่ม
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสองทั้งหมด